

Styreleders gjennomgang av saken og prosessen rundt

Styret i Rogaland gjeterhundlag (RGL), sammen med fem andre fylkeslag for gjeterhund, sendte i april et innspill til Gjeterhundrådet i NSG, med tittelen «Styrings signaler og informasjonsflyt fra Gjeterhundrådet i NSG», den lå vedlagt i innkallingen. Styret i RGL ønsker å informere medlemmene om selve saken og prosessen rundt. Vi har derfor kalt inn til dette møtet, og jeg som leder i RGL vil gå gjennom dette.

Først vil jeg si noe om hva saken som ble spilt inn ikke gjelder. Den er ikke en sak som krever omorganisering av NSG eller gjeterhundorganene i NSG. Saken er ikke et personangrep. Saken som er spilt inn er en klage på et vedtak gjort av gjeterhundrådet. I henhold til god saksbehandlingsskikk ble klagen på vedtaket rettet til organet som hadde gjort vedtaket. Dette ble gjort for at gjeterhundrådet skulle ha anledning til å vurdere vedtaket på nytt, og for at saken skulle løses på lavest mulig nivå. NSG valgte selv å heve saken til NSGs styre. Vedtaket som ble påklaget gjaldt utnevning av kandidat til Prøvenemnda. Prøvenemnda består av tre personer, og velges *ikke ut fra geografi*. Prøvenemnda skal være gjeterhundrådet sitt faglige råd på saker som gjelder gjeterhundprøver, regelverk, dreiebok etc. Ansvarer omfatter også Norgesserien, Nord-Norgesserien, NM, Norsk Nursery, Større internasjonale prøver, mindre prøver, kvalifisering til mesterskap. Med dette vedtaket opplevde fylkesstyrene som står bak saken at fylkene mistet all medvirkning til valg av kandidater til en svært viktig funksjon for all aktivitet for gjeterhund i Norge. Fylkesstyrene for gjeterhund ønsket at fylkene skal stå fritt til å velge hvilken kandidat man ønsker å støtte til prøvenemnda, slik det også har vært tidligere. Det har siden 2020 skjedd flere innskjerpinger av fylkenes mulighet til å spille inn kandidater til prøvenemnda. Før kunne fylker gå sammen med andre fylker og støttet en felles kandidat til prøvenemnda, eksempelvis som da Arvid Årdal spilt inn som kandidat til prøvenemnda med støtte fra Vest-Agder, Hordaland og Rogaland. Høsten 2020 fikk fylkene brev der kandidater til prøvenemnda ble bedt spilt inn. I brevet ble det klart at det allerede da var bestemt at fylkene framover bare kunne foreslå kandidater fra eget fylke, uten at dette var sjekket ut med fylkesstyrene. I det siste vedtaket i Gjeterhundrådet 23. februar i år står det at «fylkene vil ikke kunne sende inn forslag til kandidater». Fylkene har dermed ingenting de skulle ha sagt lenger for uttak til prøvenemnda. 8 personer, uten mulighet til å forhøre seg om støtte i regionen de representerte, skulle nå altså være eneste stemmene for hele gjeterhund-Norge. Når fylkenes rettigheter innskrenkes, har styret sett det som vår plikt å forsøke å korrigere dette, slik at Rogaland ikke mister retten til å bli hørt.

En utbredt misforståelse i noen miljøer i Rogaland er at RGLs styre sier fra seg Rogalands representant i Gjeterhundrådet ved å sende denne saken. Det er ikke det RGLs styre har ment. Det er heller ikke det de andre fylkeslagene som er med på saken mener. Det er også klarert med NSGs styre, som er de som skal fatte vedtak i saken, at heller ikke de har oppfattet saksinnspillet på den måten. Vi har vært med på å spille inn saken for å sikre Rogalands gjeterhundmiljø rett til medbestemmelse, ikke for å gi den fra oss.

Fylkene som har signert saken mener at det er viktig at den som er valgt til å sitte som regionsrepresentant best mulig skal kunne fremme fylkets synspunkter når saker skal diskuteres og stemmes over i Gjeterhundrådet. Dersom fylket ikke får informasjon om hvilke saker som skal opp til behandling på en systematisk måte, vil fylket heller ikke kunne gi innspill til rådsrepresentanten. Da må denne personen (uavhengig av hvem som er representant) stemme ut fra personlig overbevisning, uten å kunne ta hensyn til sin regions bredere stemme. Utgangspunktet for vedtaket som ble gjort 23. februar kommer sågar også etter at Rogalands rådsrepresentant, uten RGLs eller noen andre lokallags vitende, tok dette opp som en sak i rådet, og gjorde mulig for det katastrofale vedtaket å gå gjennom. [Red.anm. *På medlemsmøte informerte tidligere leder i RGL, Jacob Vetthus,*

at tematikken om valg til prøvenemnda hadde vært diskutert i daværende styre, og at dette burde tas opp i rådet. RGLs sittende styre den 23. februar, var ikke informert om at saken ble tatt opp eller hvilken målsetting man skulle ha med å ta det opp]. Man må undres over om hvordan de mest arge kritikerne til framgangsmåten til styret i RGL stiller seg til manglende høring når retten til fylkeslagene i utgangspunktet ble innskrenket.

Fylkene mener også at alle som spiller inn saker til rådet har krav på en saklig behandling og tilbakemelding. Dette har vært mangelfullt håndtert i flere saker for flere fylker.

Ja, saken ER utformet og sendt inn av seks samlede fylker, og alle fylkeslagene for gjeterhund har styrebehandlet den. Fylkesstyrene i fem gjeterhundlag har vedtatt at de støtter denne saken, og flere har vært med å påvirke innholdet. Selv teksten i e-posten som fulgte saken inn til NSG, ble klarert med alle seks styrene. Flere fylker har også støttet saken i ettertid. Alle medlemmer i NSG bør utvise respekt for de vedtakene fylkesstyrene for gjeterhund faktisk talt har gjort. Det er også en kjensgjerning at det kun er i Rogaland denne kraftige turbulensen har foregått, uten at det for oss har blitt framlagt rasjonelle grunner til at saksinnspillet eller prosessen rundt skal være særlig problematisk for gjeterhundmiljøet i bare dette fylket. Det framgår av saken at det er snakk om fylkeslag for gjeterhund, og ikke "mor"-fylkeslagene. Det er kjent for RGL at flere av fylkeslagene for gjeterhund uansett har hatt god dialog med sitt "mor"-lag i prosessen. Fra RGLs ståsted gjelder dette også i Rogaland. Her deltar nestleder fra RSG i alle korrespondanse og møter i Rogaland gjeterhundlag og har gjort dette i flere år. RSG var også mottaker av saken, over en uke forut for innsending til NSG, hvor det også framkommer hvordan saken var tenkt sendt inn.

På grunn av kontakten med andre fylkeslag har det blitt hyppig spilt på og kritisert at RGLs styre har bedrevet utstrakt «lobbyvirksomhet». Dette er en definisjon på lobbyvirksomhet:

*«Korridorpolitikk, også kjent som lobbyvirksomhet, lobbying og lobbyisme, er å påvirke politikere **utenom de vanlige kanalene**, som er debattinnlegg, diskusjon, saksorienteringer, eller ved å benytte møter innen vedkommende politikers eget partiapparat».*

I denne saken har RGL hatt kontakt med valgte styremedlemmer i NSG, altså de vanlige kanalene. Det er også klarert skriftlig helt opp til generalsekretær at dette er god kutyme i NSG, noe også leder i Gjeterhundrådet bekreftet i samme e-postrekke. Det er tatt kontakt med tillitsvalgte i andre fylker fordi det er de som har mandat til å vurdere om de støtter en sak som går på en innskrenkning i, også deres fylkes, medvirkning og tilgang til informasjon. Det har vært lite refleksjon å spore blant de som har ropt høyest i Rogaland om hvordan er det mulig at minst 8 fylkesstyrer mener dette er en viktig sak å støtte og for NSG å behandle, dersom det ikke er noe rom for forbedringer på hvordan Gjeterhundrådet har fungert de siste årene? Det har heller ikke blitt problematisert av kritikerne til RGLs styre om hvordan misoppfatninger, misforståelser og usannheter er blitt spredd i gjeterhundmiljøet i Rogaland i en voldsom fart, uavhengig av om folk har en valgt funksjon eller ei, uten at det skal være benyttet lobbyvirksomhet.

RGLs styre har i alle fall de 10 siste årene, om ikke lenger, mottatt saker fra og spilt inn saker til Gjeterhundrådet direkte, via gjeterhundrådgiver, med kopi til RSG. Det samme gjelder for mange andre fylker. Måten saken ble saksbehandlet på er derfor i tråd med det som har vært gjeldende praksis i lang tid. Alle styremedlemmene i RGL, som har sittet lengre enn fra årsmøtet i år, har vært deltakende på flere slike saker, og uten at det har vært kutyme å sende hver en sak ut på høring til medlemmene. Da rådsrepresentanten fra Rogaland ville si seg inhabil, sjekket han ut med NSGs gjeterhundrådgiver om hvordan saken skulle sendes inn. Gjeterhundrådgiver bekreftet på mail at RGL skulle sende den inn til henne. Vi har dermed også dobbeltsjekket med NSG hvordan vi skulle sende inn saken.

Styret i RGL er avhengige av tillit for å kunne ta avgjørelser av større eller mindre betydning, men som er nødvendig for å sikre driften av gjeterhundarbeidet i fylket. Den tilliten får styret i valget på årsmøtet. Dersom et medlem ikke lenger har tillit til styret, bruker man sin stemmerett på årsmøtet for å støtte alternative kandidater. Hvis et medlem er uenig i vedtak som RGLs styre har gjort, vil man kunne sende klage til RSG via sitt lokallag. RGL har forsøkt mer eller mindre systematisk de siste par årene å få til en mer inkluderende medvirkning innad i fylket. Som eksempel nevner vi at høringer vi mottar og innhenting av forslag til kandidater vi har blitt bedt om å spille inn, er blir sendt videre ut til lokallagene for gjeterhund. Lokallagssamlingen ble allerede i begynnelsen på februar tatt opp som tema av påtroppende leder på årsmøtet i RGL og altså i god tid før bråket i kjølvannet av saken sendt til rådet. Samlingen ser ut til, tross all uro, å ha vært et positivt bidrag til å bedre kommunikasjonen innad i fylket.

Styret i RGL ser at kritikken som rettes mot Gjeterhundrådet om mer systematisk og inkluderende medvirkning også kan rettes mot Rogaland gjeterhundlag. RGLs styre er svært lei seg for at det har oppstått så stor uro i fylket når det gjelder denne saken. Vi opplever i stor grad at dette er knyttet til misforståelser og feilinformasjon, som har syntes nærmest umulig å avkrefte. Disse misforståelsene har også spredd seg i så stor fart at vi ikke har hatt sjanse til å avklare i tide. Hadde vi forutsett hvilke kraftige reaksjoner fra noen miljøer denne saken skulle få, hadde vi nok gjort adskillig mer for å ta opp saken med lokallag og/eller medlemmene våre så tidlig som mulig. Dessverre forutså vi ikke de kraftige reaksjonene mot det som vi, sammen med mange andre fylker, oppfattet at var til beste for medlemmene våre, nemlig å kjempe for å beholde retten til medvirkning og retten til informasjon for fylket vårt. I motsetning til Gjeterhundrådet har ikke RGLs styre gjort vedtak som forhindrer lokallagene og medlemmer å komme med innspill om kandidater, og klageretten er også ivaretatt gjennom RSG. Vi har heller ingen formell policy på at lokale gjeterhundlag ikke skal få påvirke gjeterhundarbeidet i fylket. Det er derfor noe som er fullt mulig å gjøre noe med framover, dersom det er interesse for en konstruktiv dialog fra alle parter. Styret i RGL har gjennom den siste tiden sett at arbeidet med forankring i fylket er svært viktig, og at vi har en lengre vei å gå for å få dette på plass enn vi ante. Skal vi allikevel la være å anke på vedtak man mener er svært uheldig for alle fylkeslag for gjeterhund i hele Norge, fordi man selv ikke er ufeilbarlig? Da tror jeg det er lite som kan og vil bli gjort framover, dersom det skal ligge til grunn for alt vi alle gjør.

Dette har vært en svært krevende tid for en del medlemmer. Det har det også vært for RGLs styre, hvor flere av oss har opplevd å være under et massivt og til tider direkte utilbørlig press. Styremedlemmer er blitt nedringt av flere parter i saken. Det har ikke alltid opplevdes som at det har vært utpreget interesse for å høre hvorfor styret har spilt inn denne saken, og kommunikasjonsformen har heller ikke alltid signalisert at man egentlig ønsker seg en konstruktiv dialog. Samtidig har det også blitt klart at ideene om hvorfor styret har opptrådt feil, er basert på manglende og villedende informasjon. Styrerepresentanter i RGL har opplevd å bli angrepet på ulikt vis, samt skjelt ut på sammenkomster som ikke har noe med RGLs styre å gjøre, av og med tillitsvalgte i NSG som både delaktige og til stede. Dette er IKKE AKSEPTABEL oppførsel, og ikke noe NSG som organisasjon bør akseptere.

Når vi ser tilbake på hvordan noen har misforstått/mistolket denne saken, så ser vi at det nok ville vært lurt å informere også lokallagene, og ikke bare RSG. Det har vi vært åpne om fra første gang problemstillingen dukket opp. Arbeidet som gjøres i RGL er i all hovedsak basert på frivillig innsats. Alle i styret har hatt et ønske om å gjøre det beste for Rogaland i denne saken, og har ingenting personlig å tjene på denne saken. Denne våren har det å være tillitsvalgt i RGL kun opplevdes som et reint helvete. Dersom medlemsmassen i RGL ønsker at personer i miljøet også framover skal ville og ikke minst **våge** å ta på seg oppgaven med å gå i bresjen for gjeterhundarbeidet i Rogaland, bes alle

innstendig om at man framover begynner å forholde seg til de mandatene og de funksjonene folk er valgt inn i, og sist og ikke minst å respektere hverandre som medmennesker. Vi er en gjeng med vanlige folk som har sagt oss villige til å gjøre et stort stykke arbeid for RGL på ren dugnad. Dersom vår forståelse av vårt mandat og hva som til syvende og sist er best for gjeterhundarbeidet er på kollisjonskurs med medlemmene i RGL, så blir det medlemmenes ansvar å fylle styreplassene med representanter som står for noe annet enn det vi gjør og kan løse oppgavene bedre, på neste årsmøte. Det er vi alle innforstått med, det er medlemsdemokrati i praksis.

29.06.2022